

ทัศนะต่อคนพิการกับการสร้างความเท่าเทียมในสังคม

จุฑาทิพย์ หาญกุดตุ้ม
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ
Email: nitnoi1136@gmail.com

สัณญา เคนาภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Email: zumsa_17@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 30-11-2023
วันที่แก้ไขบทความ: 09-12-2023
วันที่ตอบรับบทความ: 18-12-2023

บทคัดย่อ

คนพิการ หมายถึง บุคคลที่มีความจำกัดทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา ทำให้เผชิญกับความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน ความพิการมักถูกมองเป็นเชิงลบ บางครั้งเป็นที่สะท้อนในการร้องขอความช่วยเหลือ ทำให้มีการเรียกว่า "ขอทาน" ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าทุกคนที่ร้องขอความช่วยเหลือเป็นคนพิการทั้งนี้เป็นภาพลักษณ์และการตีความเชิงลบที่ควรปรับเปลี่ยนในสังคม บทความนี้ได้นำเสนอแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพิการ ทัศนคติ และภาพสะท้อนของคนในสังคม ซึ่งได้กล่าวถึงอุปสรรคทางสังคมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเท่าเทียมในสังคมและนำเสนอบทบาทของกฎหมายและอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของคนพิการในการสร้างความเท่าเทียมให้เกิดทัศนคติและภาพสะท้อนเชิงบวกในสังคม การตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนรวมไปถึงการแบ่งปันโอกาสและความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้านของสังคม ดังนั้น การทำความเข้าใจเชิงบวกเกี่ยวกับทัศนคติต่อคนพิการทำให้เข้าใจความแตกต่างและความหลากหลายในสังคม ส่งผลให้สังคมเกิดการตระหนักถึงความเท่าเทียมที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมกันในทุกด้านของชีวิต

คำสำคัญ: ทัศนคติ, ความพิการ, ความเท่าเทียม

Perspectives on People with Disabilities and Creating Equality in Society

Chuthathip Hankuttum

Chaiyaphum Special Education Center

Email: nitnoi1136@gmail.com

Sanya Kenaphoom

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Email: zumsa_17@hotmail.com

Abstract

Disabled people refer to people who have physical, mental, or intellectual limitations that cause them to experience difficulties in daily living. Disability is often viewed negatively, sometimes reflected in requests for help, resulting in Calling them "beggars" may cause the misconception that everyone who asks for help is disabled. This is a negative image and interpretation that should be changed in society. This paper aims to: Present various perspectives related to disability, societal attitudes, and reflections on individuals in society. The article discusses social barriers and factors influencing attitudes and understanding of disability that are crucial for fostering equality in society and Introduce the role of laws and international agreements concerning the rights of persons with disabilities in promoting equality. The article emphasizes the positive impact of legal frameworks, including those outlined by the United Nations, in shaping positive attitudes and reflections in society. It highlights the awareness of human rights, promoting the sharing of opportunities and equal participation in all aspects of society. Consequently, fostering positive perceptions and reflections on individuals with disabilities contributes to a better understanding of diversity in society, leading to increased awareness of equality that encompasses everyone's participation in creating an equitable environment in all facets of life.

Keywords: attitude, disability, equality

1. บทนำ

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิและความเท่าเทียมกันตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่สังคมประเทศต่าง ๆ ยึดถือขอบเขตของสิทธิมนุษยชนมีที่มาจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights) กล่าวคือ สิทธิที่มีตามธรรมชาติ ซึ่งติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด โดยมีความเป็นสากลและมีการรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหรือกติกา อนุสัญญา ข้อตกลงต่าง ๆ ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ทุกประเทศทั่วโลกให้การรับรอง (พีระศักดิ์ พอจิต, 2559) สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 4 บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน เช่นเดียวกับปันดดา รักษาแก้ว (2564) ได้ระบุถึงความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ตามแนวคิดของเบอร์นาร์ด วิลเลียม (Bernard Willian) มี 3 ประการ ได้แก่ (1) ความเท่าเทียมในฐานะที่เป็นมนุษยชาติ (Common Humanity) (2) ความเท่าเทียมด้านความสามารถทางศีลธรรม (Moral Capacities) และ (3) ความเท่าเทียมด้านโอกาส (Equality of Opportunity) คือการแบ่งปันโอกาสให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียม

สำหรับคนพิการ ซึ่งอาจพิการมาตั้งแต่กำเนิดหรือมีความพิการภายหลัง มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ ปัจจัยด้านพันธุกรรม สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อพัฒนาการ อุบัติเหตุ และโรคที่เกี่ยวข้องหรือโรคที่เกิดขึ้นภายหลังที่ทำให้บุคคลสูญเสียความสามารถหรือการทำงานของระบบร่างกาย จากการสะท้อนภาพความพิการในสังคมไทย หลายพื้นที่จะเห็นคนพิการนั่งร้องขอความช่วยเหลือ ซึ่งคนทั่วไปอาจเรียกว่า ขอทาน ในบางครั้งอาจเป็นคนพิการจริงและบางครั้งอาจเป็นคนพิการเทียม แต่นั่นก็เป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์และการตีความเชิงลบของคนทั่วไป (ฐิติวัจน์ ทองแก้ว, วิรุณญา สุทธิกุล และธีระวัฒน์ จันทิก, 2560) สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ ข้อจำกัดของคนพิการที่ต้องพบกับความ

ยากลำบากในการทำกิจกรรมทางสังคมและการเข้าถึงบริการสาธารณะที่รัฐจัดสรรให้ ซึ่งเป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับอย่างเท่าเทียมกัน มิใช่สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมหรือทดแทนให้กับคนพิการ สิ่งนี้คือการมีทัศนคติที่ต้องต่อคนพิการ และความเท่าเทียมในสังคม

กฎหมายที่เกี่ยวกับคนพิการในประเทศไทย เริ่มมาจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการปรับปรุงสถานการณ์ของคนพิการในสังคมไทย พระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นการเสริมสร้างโอกาสและสิทธิให้คนพิการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและการทำงาน โดยเน้นที่การฟื้นฟูสมรรถภาพและการให้การสงเคราะห์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการใช้พระราชบัญญัตินี้ ได้มีการสร้างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประสานงานและส่งเสริมนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ อีกทั้งมีการส่งเสริมให้ภาคเอกชนและสังคมมีการรับรู้และเข้าใจถึงสิทธิและความต้องการของคนพิการ ทั้งนี้ การประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสังคมที่เปิดโอกาสและเท่าเทียมสำหรับคนพิการในประเทศไทย

อย่างไรก็ตามการมีทัศนคติต่อคนพิการที่หลากหลายและซับซ้อน ทำให้การขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่จะสามารถส่งผลต่อการพัฒนาเชิงบวกให้กับคนพิการ อีกทั้งการติดตามสถานการณ์ช่วงเปลี่ยนผ่านของคนพิการที่มีความเปลี่ยนแปลงในระดับสังคมนั้นก็ เป็นอีกเรื่องที่ทำหาย ดังนั้นการนำเสนอบทความนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาทัศนคติต่อคนพิการ และการสร้างความเท่าเทียมในสังคม มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนานโยบายและมาตรการส่งเสริมความเท่าเทียมสำหรับคนพิการในประเทศ

2. ความหมายของความพิการ

ความพิการ (Disability) เป็นคำที่ใช้อธิบายความจำกัดหรือความบกพร่องที่ส่งผลให้บุคคลมีความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันหรือในการเข้าถึงสิทธิและบริการต่าง ๆ ในทัศนะของคนทั่วไปมักให้ความหมายและคุณลักษณะมาตรฐานที่สังคมกำหนดเห็นทั่วไป กล่าวคือ คนพิการมีความผิดปกติแปลกไปจากคนปกติ (Goffman, 1963; Cobb, 1976) ต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและมีข้อจำกัดในความสามารถทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา ทั้งนี้ ในแต่ละประเทศหรือสังคมล้วนมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ทัศนคติ และประสบการณ์ในสังคมนั้น ๆ เป็นผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการได้กำหนดและนิยามความหมายของความพิการที่แตกต่างกันออกไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายว่า “พิการ” หมายความว่า เสียอวัยวะ มีแขนขา เป็นต้น เสียไปจากสภาพเดิม เช่น แขนพิการ ตาพิการ บางทีใช้เข้าคู่กับคำ พิกล เป็นพิกลพิการ สำหรับคำว่า “คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกายทางสติปัญญาหรือทางจิตใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ให้คำนิยาม “คนพิการ” (disabled persons) ไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Declaration on the Rights of Disabled Persons) หมายถึง บุคคลซึ่งไม่สามารถสร้างหลักประกันให้แก่ตนเองไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในด้านสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในฐานะปัจเจกบุคคลหรือในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เนื่องจากความสามารถทางร่างกายและจิตใจที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นอย่างกำเนิดหรือไม่ก็ตาม

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) กล่าวว่า คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งประสบภาวะความไม่สมบูรณ์ทางร่างกายหรือจิตใจชั่วคราวหรือถาวร ส่งผลให้ไม่ได้รับความเท่าเทียมทางด้านบริการสุขภาพ การศึกษาและโอกาสในการทำงาน ทั้งนี้ ในปัจจุบันความพิการมักถูกตีความหมายจากสังคมมากกว่าความผิดปกติทางร่างกาย

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 ได้ให้ความหมายของคำว่า “คนพิการ” คือ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาหรือทางประสาทสัมผัสในระยะยาว ซึ่งเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับอุปสรรคนานัปการจะกีดขวางการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2552)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 บัญญัติไว้ในมาตรา 4 ไว้ว่า “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2550)

สรุปได้ว่า คำว่า “ความพิการ” ใช้เพื่อบอกถึงความจำกัดหรือความบกพร่องที่ทำให้บุคคลมีความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันหรือเข้าถึงสิทธิและบริการต่าง ๆ ในทุกรายละเอียดของชีวิต คำนิยามนี้มักถูกกำหนดโดยสังคมและมีความหลากหลายตามทัศนคติต่าง ๆ อีกทั้งความเข้าใจของครอบครัว ชุมชน และสังคม ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ อย่างไรก็ตามคนพิการมีสิทธิความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกับทุกคนในสังคม ความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม จะสามารถทำให้คนพิการมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม

3. ทัศนคติต่อการสร้างเสริมในสังคม

ทัศนคติต่อการสร้างเสริมในสังคม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการช่วยพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ ทัศนคติเชิงบวกต่อการสร้างเสริมในสังคม เป็นตัวช่วยให้คนในสังคมตระหนักและเข้าใจในความแตกต่างระหว่างกันได้อีกด้วย เมื่อก้าวถึงทัศนคติที่มีต่อการสร้างเสริมแล้ว โดยส่วนมากในสังคมไทยยังยึดมั่นความเชื่อดั้งเดิมว่า ความพิการเป็นเรื่องของบาปกรรมคือ คนพิการหรือบุพการีของคนพิการเคยสร้างกรรมทำบาปไว้จึงเกิดคนพิการในครอบครัวและเป็นภาระของครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูไปตลอดชีวิต (อธิภัทร เอิบกมล, 2565) แต่ถ้าหากมองถึงความเป็นมนุษย์แล้ว แม้จะมีความบกพร่องทางร่างกายเพียงบางส่วน คนพิการก็ยังมีชีวิต จิตใจ และความรู้สึกเหมือนคนปกติทั่วไป มีความต้องการที่จะได้รับการศึกษา ฝึกอาชีพ และมีงานทำโดยที่ไม่เป็นภาระใคร คนพิการมีความต้องการที่จะมีชีวิต เป็นส่วนหนึ่งของสังคมตามสิทธิของประชาชนในประเทศไทยทุกประการ

อย่างไรก็ตามทัศนคติที่มีต่อการสร้างเสริมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการและการพิจารณาการรับรู้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบภายในบริบทนี้ เป็นสิ่งสำคัญ การวิจัยทางวิชาการมักจะให้ความกระจ่างเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ โดยให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทัศนคติและความท้าทายที่คนพิการต้องเผชิญต่อไปนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา

1) ทัศนคติและแบบแผน

ทัศนคติของผู้คนต่อบุคคลที่มีความพิการ สามารถกำหนดได้จากทัศนคติเชิงลบที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด การศึกษาเชิงวิชาการมักสำรวจข้อมูลเชิงลบและผลกระทบที่มีต่อการรวมกลุ่มทางสังคมของคนพิการ (Jones, J. M., 2017)

2) การแบ่งแยกทางสังคมและการตีตรา

การวิจัยเน้นย้ำถึงความท้าทายที่บุคคลทุพพลภาพ เผชิญในการถูกรวมเข้าสังคมเนื่องจากการตีตรา ซึ่งรวมถึงประสบการณ์ของการเลือกปฏิบัติ

ความโดดเด่นทางสังคม และผลกระทบต่อสุขภาพจิต (Corrigan, P. W., & Watson, A. C., 2002)

3) การนำเสนอของสื่อ

การศึกษาเชิงวิชาการมักศึกษาว่าการนำเสนอภาพของสื่อมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับคนพิการอย่างไร การแสดงภาพที่มีอคติหรือไม่ถูกต้องในสื่อสามารถนำไปสู่การขึ้นนำในทัศนคติที่มีต่อคนพิการและกำหนดความคิดเห็นของประชาชนได้ (Haller, B., & Dorries, B., 2010)

4) ผลกระทบของนโยบายและกฎหมาย

ผลกระทบของนโยบายและกฎหมาย ด้านความพิการต่อการรับรู้ของสาธารณชนถือเป็นสิ่งสำคัญในการตระหนักถึงสิทธิและโอกาสความเท่าเทียมตามความสามารถของแต่ละบุคคล การศึกษาอาจประเมินว่ากรอบทางกฎหมายมีส่วนช่วยเปลี่ยนทัศนคติและการไม่แบ่งแยกอย่างไร (Shakespeare, T., 2014)

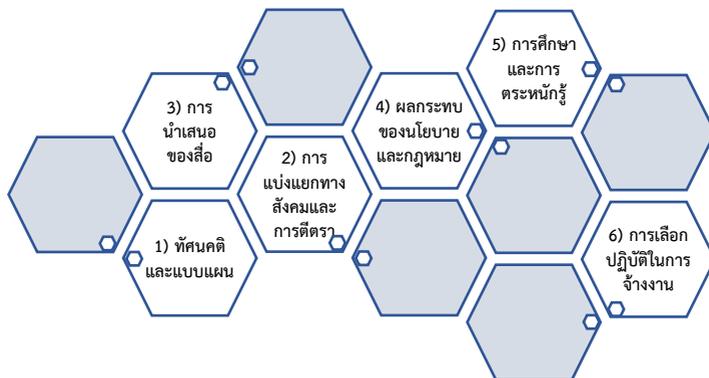
5) การศึกษาและการตระหนักรู้

การศึกษาและการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการ การเข้าใจและเคารพความแตกต่างมีบทบาทในการกำหนดทัศนคติของสาธารณะ การวิจัยสำรวจประสิทธิผลของความคิดริเริ่มดังกล่าวในทัศนคติต่อคนพิการที่ทำทนายและส่งเสริมสังคมที่เปิดกว้างมากขึ้น (Hehir, T., Grindal, T., Freeman, B., Lamoreau, R., Borquaye, Y., & Burke, S., 2019)

6) การเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน

การศึกษามักเน้นย้ำถึงแนวทางการเลือกปฏิบัติในที่ทำงาน การทำความเข้าใจถึงกระบวนการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานมีส่วนช่วยสร้างทัศนคติของสาธารณะในการสนับสนุนและสร้างวัฒนธรรมที่หลากหลาย สามารถเป็นแนวทางในการส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกัน (Pager, D., & Shepherd, H., 2008)

นอกจากนี้ ให้พิจารณาความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ส่งผลกับทัศนคติต่อคนพิการ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้สามารถมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสาธารณชนได้อย่างมีนัยสำคัญ



ภาพที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติ

ดังนั้น การรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับบุคคลที่มีความพิการมีความหลากหลายและได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีทัศนคติต่อคนพิการ งานเขียนหลายชิ้นได้เน้นย้ำถึงภาพเชิงลบและผลกระทบของทัศนคติทางสังคมที่มีต่อการรวมกลุ่มทางสังคมของคนพิการ การศึกษาสำรวจความท้าทายต่าง ๆ เช่น การถูกเลือกปฏิบัตินำไปสู่การสร้างความคิดเห็นของประชาชน นอกจากนี้ยังมีปัญหาความขัดแย้งของการตีตราตนเองและปัญหาสุขภาพจิตในหมู่คนพิการด้วย อีกทั้งยังมีการตรวจสอบอิทธิพลของนโยบายด้านความพิการ กฎหมาย และการศึกษาที่มีผลต่อทัศนคติ ควบคู่ไปกับความคงอยู่ของการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน ประเด็นที่มีหลายแง่มุมเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการใช้กลยุทธ์ที่ครอบคลุม

เพื่อท้าทายทัศนคติที่เป็นภาพเชิงลบ ส่งเสริมการไม่แบ่งแยก และสร้างสังคมที่เท่าเทียมกันมากขึ้นสำหรับคนพิการ

4. กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

หัวข้อนี้ครอบคลุมกรอบกฎหมายหลายประการที่มุ่งปกป้องสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลที่มีความพิการ เอกสารระหว่างประเทศที่สำคัญคือ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของผู้พิการ (CRPD) ซึ่งได้รับการรับรองในปี พ.ศ. 2549 เป็นสนธิสัญญานับสมบูรณ์ที่ระบุถึงสิทธิของคนพิการและเรียกร้องให้มีการผนวกรวมสิทธิเหล่านี้ไว้ในทุกด้านของชีวิต หลายประเทศได้จัดทำกฎหมายระดับชาติเพื่อตอบสนองความต้องการและสิทธิของบุคคลที่มีความพิการ โดยเป็นรากฐานทางกฎหมายสำหรับการเข้าถึง การไม่เลือกปฏิบัติ และการรวมกลุ่มทางสังคม การอ้างอิงทางวิชาการเพื่อสำรวจหัวข้อนี้เพิ่มเติม รวมถึงผลงานของ Degener, T. and Quinn, G. (Eds.) (2002) “การสนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชนและความพิการ” และ “อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ”

“Human Rights and Disability Advocacy” เรียบเรียงโดย Theresia Degener and Quinn เป็นผลงานที่เจาะลึกถึงจุดตึงระหว่างสิทธิมนุษยชนและความพยายามสนับสนุนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของบุคคลที่มีความพิการ หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2545 (ค.ศ. 2002) มีเนื้อหาครอบคลุมการพิจารณามิติทางกฎหมายและจริยธรรมของสิทธิผู้ทุพพลภาพ ภายใต้กรอบที่กว้างขึ้นของสิทธิมนุษยชน งานชิ้นนี้รวบรวมบทความเชิงลึกที่สำรวจแง่มุมต่าง ๆ ของการสนับสนุนงานด้านความพิการ รวมถึงการพัฒนานโยบายและความท้าทายในทางปฏิบัติที่บุคคลที่มีความพิการต้องเผชิญ มีการวิเคราะห์ตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ อย่างมีวิจารณ์ญาณ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เพื่อประเมินการบังคับใช้และประสิทธิผลในการปกป้องสิทธิของคนพิการ งานชิ้นนี้ยังเจาะลึกแนวคิดและแนวทางใหม่ๆ ในการสนับสนุน

เรื่องความพิการ โดยให้ความกระจ่างเกี่ยวกับความเข้าใจที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับความพิการในวาทกรรมด้านสิทธิมนุษยชน งานชิ้นนี้เป็นแหล่งข้อมูลอันล้ำค่าสำหรับนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้สนับสนุนที่แสวงหาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างหลักการด้านสิทธิมนุษยชนกับความก้าวหน้าของสิทธิด้านความพิการในระดับโลก (Degener, T. and Quinn, G. (Eds.), 2002)

ส่วน “อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ” มีเนื้อหาที่ครอบคลุมและเชื่อถือได้จากการวิเคราะห์เชิงลึกและการตีความอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) เรียบเรียงโดย Blanck, P., & Flynn, E. (2017) และ Fallon-Kund, M., & Bickenbach, J.E. (2017) งานชิ้นนี้เป็นบทวิจารณ์ที่รวบรวมการสนับสนุนจากนักวิชาการด้านกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิความพิการ การสำรวจมิติทางกฎหมายและแนวความคิดของสิทธิที่ประดิษฐ์ขึ้นอยู่ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เช่น การไม่เลือกปฏิบัติ การเข้าถึง ความสามารถทางกฎหมาย และการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ผู้มีส่วนร่วมใช้ความเชี่ยวชาญของตนในการวิเคราะห์การตีความที่เปลี่ยนแปลงไปและการประยุกต์ของ CRPD ในเขตอำนาจศาลต่าง ๆ ถือเป็นทรัพยากรอันมีค่าสำหรับนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนสิทธิด้านความพิการ อย่างไรก็ตาม ข้อคิดเห็นนี้นำเสนอการวิเคราะห์อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) โดยละเอียด ช่วยให้เข้าใจพันธกรณีและโอกาสที่อนุสัญญาเสนอให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของคนพิการในระดับโลก โดยทำหน้าที่เป็นข้อมูลอ้างอิงที่จำเป็นสำหรับผู้ทำงานในสาขากฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและสิทธิด้านความพิการ

สำหรับประเทศไทยมีกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนคนพิการ ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศในการส่งเสริมสิทธิ การไม่แบ่งแยก และความเป็นอยู่ที่ดีของคนพิการ มาตรการและนโยบายทางกฎหมายที่สำคัญบางประการ ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติส่งเสริมศักยภาพบุคคลทุพพลภาพ พ.ศ.

2550 เป็นกรอบกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิและโอกาสคนพิการในประเทศไทย เช่น การเข้าถึง การศึกษา การจ้างงาน และสวัสดิการสังคม และเน้นย้ำความสำคัญของการไม่เลือกปฏิบัติและโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับคนพิการ (2) แผนความพิการแห่งชาติ แผนระดับชาติที่กำหนดกลยุทธ์และการดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการ ให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อจัดการกับสิทธิด้านความพิการและการไม่แบ่งแยกในแง่มุมต่าง ๆ (3) นโยบายการศึกษา นโยบายส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความพิการ มีความพยายามปรับปรุงการเข้าถึงสถาบันการศึกษา ให้บริการสนับสนุน และรับรองว่านักเรียนที่มีความพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน (4) นโยบายการจ้างงาน มีโครงการริเริ่มเพื่อส่งเสริมการจ้างงานของผู้พิการ รวมถึงสิ่งจูงใจสำหรับธุรกิจในการจ้างผู้พิการและมาตรการเพื่อสร้างสถานที่ทำงานที่สามารถเข้าถึงได้ เป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและลดอุปสรรคในการจ้างงาน (5) โครงสร้างพื้นฐานที่สามารถเข้าถึงได้ เพิ่มการเข้าถึงพื้นที่ส่วนกลาง การคมนาคม และช่องทางการสื่อสาร เพื่อรองรับความต้องการของบุคคลที่มีความพิการ ซึ่งรวมถึงการจัดหาทางลาด การขนส่งสาธารณะที่เข้าถึงได้ และความพยายามในการให้ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่เข้าถึงได้

กล่าวโดยสรุป “กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวกับชองกับคนพิการ” ของประเทศไทยครอบคลุมหลายมิติที่มุ่งเน้นการปกป้องสิทธิและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของผู้พิการ (CRPD) เป็นเอกสารสำคัญที่ระบุสิทธิของคนพิการและเน้นการผนวกรวมสิทธิเหล่านี้ทุกด้านของชีวิตและในทางปฏิบัติของประเทศไทยมีกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ที่สนับสนุนคนพิการ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมศักยภาพบุคคลทุพพลภาพ พ.ศ. 2550 แผนความพิการแห่งชาติ นโยบายการศึกษา นโยบายการจ้างงาน และโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถเข้าถึงได้ เป็นต้น การวิเคราะห์นี้ช่วยเข้าใจแนวทางการประยุกต์ให้ความรู้ถึงผลกระทบต่อสิทธิของคนพิการระดับประเทศและโลก

5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมสำหรับคนพิการ

การดูแลให้มีสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมและเท่าเทียมกันสำหรับบุคคลทุพพลภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมความหลากหลายและส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมในสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ สถาบันต่าง ๆ มีส่วนช่วยในการเสริมศักยภาพและความสำเร็จของนักเรียนที่มีความพิการ ช่วยให้พวกเขามีส่วนร่วมในการศึกษาได้อย่างเต็มที่ สิ่งนี้สอดคล้องกับหลักการของโอกาสที่เท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติ ตามที่เน้นโดยกรอบทางกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติคนพิการแห่งอเมริกา (ADA) ค.ศ. 1990 พ.ร.บ. ADA กำหนดที่พักรักษาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลทุพพลภาพสามารถเข้าถึงโปรแกรมและบริการด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยพื้นฐานแล้วการจัดหาสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมกันไม่เพียงแต่สนับสนุนสิทธิของคนพิการเท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มประสบการณ์การศึกษาโดยรวมด้วยการควบคุมความสามารถและมุมมองที่หลากหลายที่พวกเขานำมาสู่ชุมชนวิชาการ

ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมสำหรับคนพิการ เป็นการสร้างที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานที่ให้โอกาสและสิทธิเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกหรือเลือกปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคนพิการ ดังนี้

1) การเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน

การจัดสร้างสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมเริ่มต้นจาก การให้ทุกคนสามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงานได้โดยสะดวก ไม่ว่าจะเป็นการมีทางลาดสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นหรือการเข้าถึงได้สะดวกสบายสำหรับทุกคนที่มีความจำเป็น เช่น การจัดทำทางเท้าที่ราบและไม่มีขอบเขตหรือสิ่งกีดขวาง

การเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงานเป็นปัจจัยที่สำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมสำหรับทุกคน การจัดสร้างสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบายและเข้าถึงได้สำหรับทุกคนเป็นการยึดมั่นถึงความเป็นธรรมและ

ความเท่าเทียมในการให้บริการทั้งที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน เช่น การมีทางลาดสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นหรือทางลาดที่ชันน้อยเพื่อการเข้าถึงที่อยู่อาศัยหรือการออกแบบทางเท้าที่ราบและไม่มีขอบเขตหรือสิ่งกีดขวาง เพื่อให้ทุกคนสามารถเคลื่อนไหวไปทุกที่ในสถานที่ที่พวกเขาต้องการได้โดยง่ายและสะดวก

ความสำคัญของการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงานได้สะดวกสบาย มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ต้องการการเข้าถึงพิเศษ เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่ต้องการความสะดวกในการเคลื่อนไหว เช่น พ่อแม่ที่ใช้รถเข็นเด็ก การพิจารณาความสวยงามของสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อทุกคน ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการและทรัพยากรต่าง ๆ โดยไม่มีข้อจำกัดหรือความยากลำบาก นอกจากนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมยังส่งเสริมความเข้าใจและความรับผิดชอบในการสร้างสังคมที่ทุกคนได้รับการพิจารณาและเคารพต่อความแตกต่างของทุกคนในสังคม

2) โอกาสการศึกษา

สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องสนับสนุนการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการให้สิทธิและโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาสูงสุด รวมถึงการปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความพิการ เช่น การให้บริการการศึกษาพิเศษหรือการใช้เทคโนโลยีช่วย

โอกาสการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมหมายถึง การสร้างเงื่อนไขที่ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้โดยเสมอภาค ไม่มีการแบ่งแยกหรือการกีดกันใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพิเศษของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ๆ ตั้งแต่การให้สิทธิการศึกษาไปจนถึงการให้โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสูงสุด รวมถึงการให้โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาพิเศษที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งอาจเป็นการให้บริการการศึกษาพิเศษหรือการใช้เทคโนโลยีช่วย เพื่อให้นักเรียนที่มีความพิการสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกัน เช่น การให้บริการนักเรียนที่มีทักษะและความสามารถพิเศษ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และ

การสอนที่เหมาะสม หรือการจัดทำวิธีการสอนที่เข้าถึงได้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ความเท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษายังมีผลกระทบที่ลึกซึ้งในการส่งเสริมความเข้าใจและความยั่งยืนในทุกกลุ่มของนักเรียน ซึ่งทำให้ทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้ที่เหมาะสมตามความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรมและทักษะเพื่อให้ นักเรียนมีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้และการเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพ ในสถานการณ์การศึกษาทุกประการ

3) การจ้างงานและโอกาสทางอาชีพ

สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องป้องกันการเลือกปฏิบัติทางอาชีพและการให้โอกาสการจ้างงานที่เท่าเทียมกัน รวมถึงการเปิดโอกาสให้กับทุกคนที่มีสมรรถนะการทำงานในสถานที่ทำงานที่สามารถเข้าถึงได้ การให้การสนับสนุนในการพัฒนาทักษะและโอกาสสำหรับทุกคนที่ต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

การจ้างงานและโอกาสทางอาชีพในสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมมีความหมายที่สำคัญในการสร้างสังคมที่ยังคงมีความเป็นอยู่ที่ดีและเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องป้องกันการเลือกปฏิบัติทางอาชีพ ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติต่อคนที่มีสมรรถนะทำงานโดยไม่ต้องพิจารณาลักษณะทางศาสตร์ กลุ่มเชื้อชาติ อายุ เพศ หรือความพิการ เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมในการจ้างงานและการพัฒนาอาชีพ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องให้โอกาสการจ้างงานที่เท่าเทียมกัน ทั้งการเปิดโอกาสในการสมัครงาน การสัมภาษณ์ และการพิจารณาทักษะและความสามารถของผู้สมัคร โดยไม่มีการคัดค้านหรือเลือกปฏิบัติที่เน้นตามลักษณะทางส่วนบุคคลหรือกลุ่ม

นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมยังหมายถึงการให้ความสนับสนุนในการพัฒนาทักษะและโอกาสสำหรับทุกคนที่ต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงาน นี่อาจเป็นการให้โอกาสในการฝึกอบรม พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ หรือโครงการ

ที่ส่งเสริมการปรับตัวในที่ทำงาน เพื่อให้ทุกคนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ที่เหมาะสม ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และมีโอกาสในการเข้าถึงงานที่มีความสมัครใจและทันสมัย ทั้งนี้การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมทางอาชีพเป็นส่วนสำคัญของงานสนับสนุนความหลากหลายและยกระดับคุณภาพชีวิตทางอาชีพของทุกคนในสังคม

4) การให้บริการสาธารณะ

สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องมีการให้บริการสาธารณะที่สามารถเข้าถึงได้สำหรับทุกคน การให้บริการสาธารณะในสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมมีความสำคัญในการทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้บริการต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการให้บริการสาธารณะทางการขนส่ง การให้บริการทางการแพทย์ หรือบริการอื่น ๆ ที่เป็นสาธารณะ ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนสามารถใช้บริการเหล่านี้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือสิ่งกีดขวางใด ๆ

การให้บริการสาธารณะที่เท่าเทียมต้องพิจารณาถึงความสามารถในการเข้าถึงและการใช้บริการของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ การปรับปรุงระบบขนส่งทางสาธารณะเพื่อให้เข้าถึงได้สะดวกหรือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับทุกกลุ่มคนในสังคม ทั้งนี้ การจะทำให้ทุกคนสามารถใช้บริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียม การพิจารณาความหลากหลายในการให้บริการสาธารณะที่เท่าเทียมยิ่งสำคัญ เพื่อให้ทุกคนได้รับประสบการณ์ที่เต็มทีและไม่มีการแบ่งแยกหรือลดคุณภาพ

5) การเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อ

การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องให้โอกาสในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ไม่จะเป็นการทำให้เว็บไซต์มีการเข้าถึงได้สำหรับทุกคนหรือการให้ความสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีช่วยสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อในสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อการให้โอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรทางดิจิทัล รวมถึงการทำให้เว็บไซต์สามารถเข้าถึงได้สำหรับทุกคน การให้ความสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีช่วยสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ โดยไม่มีข้อจำกัดหรือข้อผูกพันใด ๆ

6) การติดต่อสื่อสารและสังคม

สภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมต้องมีการสนับสนุนการติดต่อสื่อสารและการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างทั่วถึง รวมถึงการให้โอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นไปตามความสามารถของทุกคน ทำให้ทุกคนได้รับการยอมรับและเคารพเท่าเทียม

การสนับสนุนการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญเพื่อให้ทุกคนสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล ได้รับข้อมูล และมีการสื่อสารที่มีความหลากหลาย นี้อาจรวมถึงการให้ความสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีช่วยในการติดต่อสื่อสาร เช่น โปรแกรมคำพูดหรืออุปกรณ์ช่วยฟัง เพื่อให้ทุกคนสามารถมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การสนับสนุนกิจกรรมสังคมและวัฒนธรรม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเครือข่ายกับผู้อื่น มีการรับรู้และเคารพต่อความหลากหลายในสังคม นอกจากนี้ การสนับสนุนความเท่าเทียมในสังคมมีผลในการสร้างสถานการณ์ที่ทุกคนได้รับการยอมรับและความเคารพเท่าเทียม ทำให้ไม่มีการแยกแยะหรือการปฏิบัติที่เบียดขับต่อกันใด ๆ อันเป็นไปตามหลักการของสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียม

ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความต้องการของทุกคน ไม่ใช่แค่ป้องกันความไม่เท่าเทียม

แต่ยังเป็นการสนับสนุนและสร้างโอกาสเพื่อให้ทุกคนสามารถมีชีวิตที่เติบโตและร่วมสนุกไปพร้อมกันได้อย่างเท่าเทียม



การสร้างสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียม

- 1) การเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน
- 2) โอกาสการศึกษา
- 3) การจ้างงานและโอกาสทางอาชีพ
- 4) การให้บริการสาธารณะ
- 5) การเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อ
- 6) การติดต่อสื่อสารและสังคม

ภาพที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียม

6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ทัศนคติของคนพิการและการสร้างความเท่าเทียมในสังคมเป็นประเด็นที่ซับซ้อนและสะท้อนถึงภูมิคุ้มกันที่ยังมีอยู่ในสังคมปัจจุบัน หลายครั้งการมองเห็นคนพิการยังคงอยู่ในแง่ลบและคนพิการมักถูกจับตาจากสายตาของสังคมเป็นอย่างมาก ความยากลำบากและประสบการณ์การถูกแบ่งแยกยังเป็นสิ่งที่คนพิการต้องเผชิญ การเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์และความต้องการของคนพิการ เป็นแนวทางนำไปสู่การเข้าใจที่ลึกซึ้งและมีทัศนคติเชิงบวกต่อคนพิการ นำไปสู่การสร้างสังคมที่เท่าเทียมทั้งทางกฎหมายและทางวัฒนธรรม

ดังนั้น เพื่อเตรียมพร้อมให้สังคมรับรู้และยอมรับความหลากหลายของคนพิการมากขึ้น ควรส่งเสริมการศึกษาที่เน้นการเข้าใจความต้องการและทัศนคติของคนพิการ การสนับสนุนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในสังคม จะมีผลในการลดความไม่เท่าเทียมและการถูกแบ่งแยกในสังคมที่คนพิการต้องเผชิญ ทัศนคติเชิงบวกและความเข้าใจในความแตกต่างจะช่วยสร้างสังคมที่เท่าเทียมที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมและมีโอกาสเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้านของชีวิต

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. (2550).

ราชกิจจานุเบกษา, 124(61ก). 8.

จิตติวัจน์ ทองแก้ว, วิริยญา สุทธิกุล และธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์. (2560). “ทัศนคติต่อคนพิการ: ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันหรือขวางกั้นการสร้าง ความเท่าเทียม”. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 19(2). 19-36.

ปนัดดา รักษาแก้ว. (2564). “การสร้างความเสมอภาคในสังคม: แนวคิด หลักการ บนฐานคิดธรรมาภิบาล”. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(1). 333-342.

พีระศักดิ์ พอจิต. (2559). ประชาธิปไตยกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: หลักสูตรหลักนิเทศน์ ธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 4 วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2556.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2552). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ, 2552

อธิภัทร เอิบกมล. (2565). “ที่รักอย่าจากฉันไป : ชีวิต เลือดเนื้อ และการต่อสู้ของผู้พิการในวรรณกรรมของเจิ้งฟงสี่”. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 35(3). 1-17.

ภาษาอังกฤษ

Blanck, P., & Flynn, E. (2017). *Routledge handbook of disability law and human rights*. London: Routledge.

- Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. **Psychosomatic Medicine**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <https://doi.org/10.1097/00006842-197609000-00003>.
- Corrigan, P. W., & Watson, A. C. (2002). “The Paradox of Self-Stigma and Mental Illness”. **Clinical Psychology: Science and Practice**, 9(1). 35-53.
- Degener, T., and Quinn, G. (Eds.). (2002). **Human rights and disability: the current use and future potential of the United Nations human rights instruments in the context of disability**. New York; Geneva: UN, Oct.
- Fallon-Kund, M., & Bickenbach, J.E., (2017). “New legal capacity laws and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities: An overview of five countries in Europe”. **European Journal of Health Law**. 24(3). 285
- Goffman, E. (1963). **Stigma: Notes on the management of spoiled identity**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.
- Haller, B., & Dorries, B. (2010). “Media Made: Disability and the New Moral Imagination”. **Disability & Society**, 25(6). 677-692.
- Hehir, T., Grindal, T., Freeman, B., Lamoreau, R., Borquaye, Y., & Burke, S. (2019). “Eliminating Ableism in Education”. **Harvard Educational Review**, 89(3). 369-389.
- Jones, J.M. (2017). “Stereotype Threat and Perceptions of People with Disabilities”. **Journal of Applied Social Psychology**, 47(12). 689-698.

Pager, D., & Shepherd, H. (2008). "The Sociology of Discrimination: Racial Discrimination in Employment, Housing, Credit, and Consumer Markets". **Annual Review of Sociology**, 34. 181-209.

Shakespeare, T. (2014). "The Social Model of Disability." In L. J. Davis (Ed.), "The Disability Studies Reader" (4th ed., pp. 214-221). Routledge.

World Health Organization. (2011). **World Report on Disability**. WHO Press: Switzerland: 1-14.